

*nadło* (în schimb de la verbe de altă conjugare avem : *kadzić* : *kadzidło*, *myć* : *mydło* etc.). Pentru „chibrituri” în loc de *zapalki* se spune *siarniki*, de la fabricația din *siarka* „pucioasă”, „sodiu”.

În graiul polonez din Bulai există un însemnat număr de cuvinte noi sau cu sensuri diferite, uneori surprinzătoare. De pildă, termenul *kolodziej*, foarte vechi, existent și în alte limbi slave (ceh. *koloděj*), are în Bulai sensul de „frîghier” și nu de „rotar”, pentru care se folosește *kolarz*<sup>1</sup> (ceh. *kolar*). *Kolarz* însă în limba polonă și-a pierdut azi sensul vechi de „rotar” și a căpătat numai pe cel de „ciclist”. Păstrarea vechiului înțeles a cuvîntului *kolarz*, ca în alte limbi slave, este interesantă dar interesant este și sensul nou de „frîghier” al lui *kolodziej*. S-a ajuns probabil aci de la lucrul cu instrumentul de răsucit funii, el însuși în formă de roată (*kolo*).

Termenul *niedziela* în limba literară și polonă comună cu înțelesul de „duminică” are uneori în Bulai pe cel de „săptămîină” ca în unele graiuri polone și în rusă : „i zasłużył rok i sześć niedziel” spunea Mania Skowroński povestind un basm.

La „sîmburii” de prună, sau de alte fructe asemănătoare, se spune *kości* „oase” și nu *pestki* : I jadł śliwki i rzucił *kości* na ziemię. Același sens al lui „os” apare în romînește în graiul popular și în rusă : *косточка* (și *нодда*).

„Mușuroiul de furnici” este desemnat prin „mușuroiul de cîrțiță” : *krętowisko* (< *kręć* = cîrțiță) și nu *mrowisko*. În basme apare însă și termenul „kupka kowoli” (mușuroi de furnici).

De asemenea, la „buboi”, „furuncul” se spune *świniak* sau *bolesnica* și nu *czyrak*; *papryś* și *papryk* la „mătrează” (probabil avînd în minte semințele de ardei) și nu *tupież*. La „plugar” se spune *plugarz* și mai rar *orac* (*oracz*), pentru „morar” se folosește *mielnik* și nu *młynarz*, se aude *młynarecka* pentru *młynarka* (morăriță), *posełnik* pentru *swat* (pețitor), *szkolnik* pentru *uczeń* (elev, școlar), *sklepiarz* pentru *sprzedawca* (vînzător), *gluchoc* (*gluchacz*) pentru *gluchy* (*surd*) etc.

Pentru „coada” sapei sau furcii se folosește termenul *styl* („styl od sapy” și „styl od wideł”), din germ. *Stiel*.

Verbul *robić* cu sensul de „a face”, „a lucra” ceva concret se folosește cu înțelesul de *pracować* „a lucra”, „a munci” în general : „i ta chłopowa dziwucha *robiła* a ta babina siedziała” (Matilda Faighel). E folosit, de asemenea, în calc după limba romînă, cu sensul de „a se face”, „a se preface” : „i wyciągnęła spirtu i sie *robiła* że pije”. (Mania Skowroński). În polonă în acest caz e folosit verbul „udać”. Verbul *robić* este folosit și cu sensul de „a se transforma” : „i z ptaka sie *zrobił* ji brat” (idem), de asemenea, ca un calc după limba romînă.

Există o serie de formații, care se sprijină pe limba romînă. Astfel, cităm verbul *swadzić*, inexistent în limba polonă, cu sensul de „a certa” : „A ona *zaczyna* go (męża) *swadzić*” (L. Besiada). E o formație după „a se sfădi”. De asemenea, verbul *turbować* are în polonă literară înțelesul de „a turbura”, „a tracasa” pe cineva. În Bulai se folosește ca reflexiv cu sensul de „a se turbura”, „a se neliniști” : „I on ji mówi : nie *turbuj* sie teraz” (Besiada). Pentru „corpul omenesc” nu este cunoscut cuvîntul *ciało*, ci se spune *trup*, ca în romînește (în cehă, sîrbă *trup* = trunchi), deși în limba polonă *trup* înseamnă în general „hoit”, „cadavru” (ca și în limba ucraineană, sau rusă : *mpyn*).

<sup>1</sup> Vezi și Alfred Zaręba, *Kwestionariusz do atlasu językowego Śląska*, Katowice, 1961, p. 9.